

EGYETÉRTÉS

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI UTCA 6. SZ. KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA. CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.

KIADÓ-HIVATAL: BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI UTCA 6. SZ. HIRDETÉSEK ÉS NYILTÉRBE VÁLÓ KÖZLEMÉNYEK FELVEZÉSE A KIADÓHIVATAL...

Az osztrák válaszfelirat.

«A milyen a jó nap, olyan a fogadj Isten.» Az osztrák parlament felirati javaslatáról is el lehet ezt mondani. A mily semmitmondó, a mellett hosszúvá lére eresztett volt a trónbeszéd, ép olyan reá a válasz.

Pedig mi azt reméltük, hogy mindkét okmányban lesznek olyan momentumok, melyekből az osztrák nép is tanulhat, mi magyarok is tanulhatunk. Ép az utóbbi időben néhány oly fontos kérdés vár megoldásra, melyek iránt jó, ha tájékozva vannak a népek.

A külpolitika egyáltalában nem érdekli az osztrák rendeket. Hogy Bulgária egyesül-e Ruméliával, vagy nem, hogy a Balkán félsziget szórja-e a tüzet, mint a vulkán egészen mi hozzánk, hogy a monarchia nem-e akar eselleg előnyömleni vagy stabilé tenni az ideiglenes helyzetet az okkupált tartományokban, azzal az osztrák parlament nem törődik.

A Magyarországgal való kiegyezésre vonatkozólag azt mondják az osztrák urak, hogy az «egyértelmű összeműködés, az igazságosság és méltányosság szellemében» fognak a tárgyalásokba bocsátkozni.

A bankról sem mondanak az osztrák urak sokat, de mégis valamit. Ugy akarják megoldani a szabadalom meghosszabbítását, hogy a monarchia minden részének lakossága, mely iparral és mezőgazdasággal foglalkozik, kiélegetve találja érdekeit.

ról volt ugyan gondoskodva, de a mezőgazdaságról mentül kevesebbet. A kereskedő és iparos oltó és aránylag elegendő hitelt nyervehelet a banktól, de a gazda mentül kevesebbet. Hiába kopogtatott a kassza ajtaján. Váltója többnyire jobb volt, mint a kereskedő szomszédjára, a ki krachra dolgozott, mégis őt elutasították, amaz nyílt tárczára talált. E tekintetben valóm az itejeje, hogy történetik valami, ha nem akarjuk agyonéheztelni gazdáinkat, vagy tűrni az oly állapotokat, hogy a kereskedő azt a pénzt, a mit a banktól kapott, kétszer akkora kamatra adja odébb a gazdának.

A külpolitika egyáltalában nem érdekli az osztrák rendeket. Hogy Bulgária egyesül-e Ruméliával, vagy nem, hogy a Balkán félsziget szórja-e a tüzet, mint a vulkán egészen mi hozzánk, hogy a monarchia nem-e akar eselleg előnyömleni vagy stabilé tenni az ideiglenes helyzetet az okkupált tartományokban, azzal az osztrák parlament nem törődik.

Egy dologban azonban mégis elismeréssel tartozunk az osztrákoknak a mostani válaszfelirat alkalmából: ez a szociális kérdésre fordított figyelem. A politikusok ezt hosszabb időn keresztül hanyagolták el, semmint szabad lett volna. A politikai kérdések domináltak mindenben, a szociális kérdéseket hagyták magokra. Ezek fejlődtek is, de oly irányban és oly tejeledekben, hogy veszélyeztetni kezdték az államok alapjait.

van szükség, hogy elejét lehessen venni a bajnak. Ugy látszik ezt már belátták Ausztriában. Nálunk még nem látták be

Budapest, okt. 12.

A képviselőház október hó 15-én csütörtökön a. e. 12 órákor ülést tart.

A fejedelmi vendégek látogatásait kiállításunknak és fővárosunknak az utóbbi napokban sokszoros fényt kölcsönöztek. Tegnap a kiállítás területén három nagy birodalomnak örököse találkozott, hogy a magyar munkásságnak és műterlemnek termékeit jóakaró szemlélet alá vegyék. Ritka találkozás, mely beelőzte kiállításunknak dícsőségét és a közönséget is méltán hozta lelkesebb innepi hangulatba.

A porosz választások.

Választások évadjá van most Európában. Az osztrák választások az elmúlt nyáron jártak legelő, a francia választások megelépfordulataikkal és kétes kimenetellekkel épen most tartják feszültségben a közönséget, mel, az angol választások rövid idő múlva következnek és végül Poroszországban a partok most folytatják leghevesebb csatáikat, melyek az eldöntést közvetlenül megelőzik.

Nem kell azonban elfelejtenünk, hogy a porosz választásokban is az általános európai eszméirányok tusája kerül színre, bennök annak a kiválóan érdekes harcának változatlai szemléltetjük, melyet a német liberálisizmus a vaskancellárnak mindent elnyomó egységisége ellen folytat. Ha a választások praktikus eredménye nem is jön tekintetbe, mert Bismarck herczegnék domináló állását és kormányzati erejét nem befolyásolhatják, megmutatják nekünk, hogy a német közvélemény hogyan rendezkedik az ő nagy emberével.

Ugy látszik, a jövő porosz országgyűlésnek képe nem nagyon fog az eddigiektől különbözni. Bismarck azt a célt, hogy egy egészen kedvére való többséget teremtsen, ehégy sem képes eladni. Miután a porosz országgyűlési választások nem az általános szavazatjog alapján mennek végbe, a szocialisták nem fejtethik ki azt az erőt, mint a német birodalmi választásokon, a halárhozotlan szabadelvű ellenzéki pártok is jóval hátrányosabb helyzetben vannak.

Hogyan házasodott meg Pál ur.

— Elbeszélés. — Irtta: Kraszewski J. J.

Fordította: LOVEY KLARA. Pál semmit sem felelt és sajátosság kifejezéssel nézett maga elé. — Halld csak, folytatá Sawicz, mit szólnál, ha én — megházasodnám? — Pál gyors pillantást vetett a jegyző arcára, lenyeg feljűre, s egyáltalában az egész alakjára és annak a korára gondolva, keresztet hányt magára, s megütötte kezét. — Elment az eszed? — Itt van la, talán agg vagyok vagy nyomorék? Milyen gyakran kötétek már házaságot hetven éves agastyánok és fiatal leányok! — Komolyan beszélés? Gúnyolódol, vagy tanácsomat akarod kikérni? kiáltá Mondyger. — Sawicz most már komolyan megharagudott. — Ez már mégis sok, kiáltá. Mondom neked, én megházasodom. — Kit veszel el? — Egy derék, habar szegény leányt, nem nagyon fiatal, de anyagi jóságú és komoly. — Hol találad? — Sawicz, a kinek kölömben nagy könnyűséggel folyt a szó ajkairól, most nem tudta a helyes kifejezést megtalálni. Végre mégis felelt a kérdésre: Tudod, én nem ismerem azokat a balga előteleleket, hogy vajon gazdag-e vagy szegény, előttem minden ember egyforma. Ez egy szegény leány, a paraszt nemesek közül jernikből. Igaz, hogy mind-éddig csak meztelül járt, s talán még libásztor is volt; de ha én a pamlagra üttem, éppen olyan jól fog ott ülni, mint bárki más. — Hol ismereted meg? Hogy jött ez a dolog olyan gyorsan? — Egészen véletlenül, mondá Sawicz. A leány atyját már régen ismertem; izdéli dolgokat voltam nála, s mivel övezgy, a gazdasszonyt a leánya viszi, így ismertem meg. Ugyes leány és dolgos. — Milyen idős? — Hogyan tudhatnám én azt? Nem néztem a szájába, viszonyba a jegyző, nem öreg és nem fiatal, az elég nekem s elveztem. — Mondgyer! egészen megzavarodva: a jegyző pedig, minthogy elszálla, nem nyughatott meg, míg el nem vetzi; mindent a legnépszerűségei megmagyarázta, mentecské magat és behívtatott, hogy vegyter is mindennek egy kellott történnie. — Pál ur hallgatott. Este felé a jegyző, hogy az oszonnát megvárta volna, elment. A szokott időben Gáspár szőlő oldal-széléteket hozott csekével, s Mondyger a szálhoz ut.

Gáspár nem látszott nagyon csodálkozni ezen a felfedezésen. — Tudod mit csinál? Megházasodik! — Sawicz a lengyelfürttel kiáltá Gáspár. — Igen! a jegyző! Bizony isten! — Mind a ketten nevettek. Gáspár hirtelen komoly lett, s mély gondolkodásra merült, s így szóla: — Nagyságos uram! Ki tudhatja, mi várlik neki javára; annak úgy kellett elhatározni lenni, s a mi fenn meg van írva, annak be kell teljesülnie. — Az bizonyos, hogy nyugalmának és jó házi rendjének vége van, mondá Pál, mert az világos, hogy az asszonyok eseto-patét, veszekedést s lármat hoznak a házhoz! Az embernek meg kellene szokni! Isten mentsen tőle! — Másnap megint a Sawicz házasságáról beszéltek az asztalnál. Kisült, hogy Gáspár, a ki sokat járt-kelet, ismeri a leányt Serinkéből és annak az atyját, sokszor látta őket az országos vásárokon. — A leány már túl van a harminczon, beszélte Gáspár, s az atyját, ki szeret a kancsó fenekére tekinteni, szigorú felügyelet alatt tartja. A jegyzőnek igen nehéz állása lesz. — Nem fogja engedni, hogy dolgába avatkozzanak, mondá Pál. — Hej! nagyságos uram, hogy helyt állhatna-e ellenében: az még sohasem történt, hogy valaki az asszonyi igaztól megmeneküljön. Adám, ki oly frissen jött az isten kezéből, s bizonyosan volt erője és esze, s még sem tudott tanácsot adni, egy olyan gyöngyöd nőnek mint Éva, ki azonnál meg az ő oldalától volt alkotva. Nem segít ott semmi. — Pál ur nevette. — Ehed után beírt az öreghezes és emlitette hogy itt van a buzavetésnek legvégű határideje. — Mi a patvar! erről egészen megfeledkeztem — mondá Pál ur — holnap keresésem kell indulnom. Mondják, hogy Lubecknél sandomieri buza kapható, hanem ott senki sem ismerik. — Gáspárnak hirtelen egy jó gondolat jutott eszébe. — Nem volna-e jó nagyságos uram, ha Sied-niorenke, Wydrához mennék? Ó, kinek mi a fiad-áptok, adna nekünk nem csak lárzát, hanem mindent, a mit csak a nagyságos ur kívánna. — Pál elbannult a talpra esett gondolatára. — Először eldöntenék okosan beszéltek, mondá, istennekre ez hites tanács! — Először történt rég óta, hogy ellenállás és veszekedés nélkül valakinek igazat adott. — Nem volt vesztési való idő, mivel a talaj már el volt készítva a vesztésre, tehát a lehető leggyorsab- lán be kellett a buzát szerezni. Szerencsére nagyon jól lehetett Siedniorenkék Kis hajóval menni s nagy mutatkozott, hogy ez az uti alkalmatossággal hasonlíthatatlanul kényelmesebb, mint a szeker, mivel a hajó sokkal több buzát hozhat el, mint a menyire Pál urnak szüksége van. — Az utazási készülétek nem sok időt vettek igazybe: szőnyegot terítették a hajóba, kényelmes

ülést csináltak, s mindenféle ládákat helyeztek el, egy kosarat tettek bele élelmi szerekkel és pálmákkal. Gáspárnak otthon kellett maradnia, hogy a mezei munkára felügyeljen, amhárr szeretete volna urát elkísérni. — Másnap reggel Pál ur elutazott, s mivel vízment- telen kellett hajózni, estére már elérte utazási célját. A hajót a falun a kől hagyva, Pál ur épen az ut felől akart tudakozódni, feléje szellett Wydra volt. — Ah! jöttevő uram! kiáltá a foról leugorva. Minő hazirende, hogy kogyedek láthatom. Micsoda véletlen vezetted ide a nagyságos urat? — Nem véletlen, mert egyenes ide jöttem, tiszta vetni való buzára volna szükségem, s reménylen, hogy itt találhatok. Vona-e kogyednek? — Sokra van szükségem nagyságos uram? — Nem száz, sem ötven, csak egynehány vekára. — Ugy szolgálók, a menyit letszik, felelé Wydra, hanem legyen kegyes nagyságod hozzám belénni, hogy fogdott gyermeked megállásra. — Pál ur okmorozott; valamit értelmentlenül dörmögött, hanem azért elfogadta a meghívást. Mindket- ten gyalog indultak nem nem messze lévő la- kásához, a mely természetesen nem volt sem olyan tiszta, sem oly szép, mint a Pál uré; észre le- hetett venni, hogy e házban sohasem lakott a tulajdonos, csak a feltételek. — Pál urat hevezették egy csinosan berendezett szobába s a vendég egyedül maradt, Wydráné há- loszabájába sietett, hogy öltözködjék; azonban hely- teendő névere, Adél kisasszony jelent meg a vendég üdvözlésére. — A leány nem volt ugyan az ifjúság első virágzá- sában, még mindig szép volt; nagy és erős, a mel- lett karcsú növést, vonásai nagy erőre vallottak. Fekete szemű merészen pillantottak, kis szája- cska mosolygott, s a bizékeny emelkedő feji mutatta, hogy bár szegény leány, még sem akar senki előtt hátra vonulni. — Ugy látszott Pál ur semmi tekintélyes hatást nem tett reá, egészen feszeltlenül fogadta, mert Wydra rögön neheze sietett. — Istenem! mondá, mennyi hálaival tartozunk mi kegyednek! nőverem naponként hála-imát küld az éghez jöllevojeért. Ki tudja eldében maradt volna-e a gyermek a kegyed könyörületelege né- kil. A fiúcska visszahajozott kegyedhez, észre le- hetett venni, hogy ott jó dolga volt. — Pál ur, nem igen értelt ahhoz, hogyan kell a böl- gyű társaságban mozogni. A lányval nem vesze- kedhetett, tehát motyogott valamit, köszöndölte a tor- kát, mosolygott és ruháját igazgatta. — Adél kisasszony nem jött zavarba a Pál ur há- tortlanúsága miatt; helyelyt kínálta, maga is leült s beszélgetést kezdett, melyet oly ügyesen fordított mindenfelé, hogy a Pál ügytelensége mellett is, a tár- salgás mulatságos lett. Pál ur figyel, nézegette a lányt s igen csinosnak és okosnak találta. A Wyd- ráné belepése, az újonnan felöltöztetett fiuvál, más

fordulatot adott a mulatságnak. Pál urat melegség futotta el, midőn a gyermek megpillantá, s mo- solyogva, de földúlattan sietett elébe. A fiúcska eleinte félénk nézte, azután hirtelen megismerve, nevetve nézett rá, kinyújtá fejéje kezeseit s több- zser egymásután kiáltá, a hogy először meglani- tották: — Az ur! az ur! (Folytatása következik)

A HORGAS UJJU.

— Hja, már hiába... Tergovitz ur csak későn szokott jönni, s ha eszontene, fölbreszethető a szomszédokat. Már pedig a grófné sokad a tisztességre... — Hogyne! Egy grófné!... — Elég az hozzá, én nem adataim. Hallottam, hogy mint jött fel a lépésün, s azt is hallottam, hogy civakodtak, szitkozódtak, de milyeneket mondtak egymásnak! — Nekem is mindig úgy tetszett, hogy ennek a magyar nemesnek nagyon el volt hanyagolva a nevelése. — Oh, a mikor akarja, nagyon finom tud ő lenni. De az éjfel válogásnál azt gondoltam, hogy elpholja a grófnét, s ezt bizony nem engedtem volna. Szerencsére nem jutottak ennyire. Egy óra múlva összehűltek. — Az én rovásomra. — Tudom, hogy a báró ur nem féltékeny, mert különben nem mondanám el ezeket. Most aztán rá- terhetek arra, a mi ma reggel történt. — Hat mi történt. Felgyújtották a házamat? — Azt, hálféltetemnek, nem tettek. Tergovitz ur már hajnalban elment, a grófné pedig besongott engem, hogy vigyem be a esküvőjét meg az usz- gokat. A mint ezeket olvasgatta, egyszerre csak fel- kiáltotta magát s olyat ugrott az ágyán, hogy ol- borította a csokoládés fűndzát. Kérdeztem tőle, hogy mi lelte. Azt tetszik gondolni, hogy felelt? Az am! Leugrott az ágyról s futkosni kezdett a szoba- ban s hadonázott és beszélgetett magával, mint a háborodott. Csakugyan azt gondoltam, hogy me- bolondult. Egyszerre csak rám kiáltott, hogy hozzam elő a cipőjét, ruháját, feltételeit, kalapját. S mivel nem futottam rágon, összeszidott és elmondott min- denek. — Kedves egy úrnőnk van, mondhatom. — Végre aztán fölöltözött, még pedig alig egy negyedóra alatt, holott máskor két óra hosszat is elpiperézi magát. Kérdeztem tőle, hozzák-e neki bérc- kocsit. — Nem. Gyalog megyek. Hagyj nekem békét, »Haza tetszik jönni délre?« — Nem tudom. — De hátha a báró ur eljön? — Mondd neki, hogy menjen dolgára. »Bocsánatot kérek báró ur, de így mondta. — Sohse aggodjál, nem haragszom meg. Sőt kö- szönöm, hogy minden elmondasz. Így legálabb tu- dom, hányadán vagyok. Már most az okod még, hogy mi a véleményed mindezekről? Vajon a grófné a faképnél akar-e hagyni? — Attól tartok. — Nos hát, az igazat megvallva, sajnálnám. Na- gyon sokba kerül, de roppantul mulatott. — De meg a báró ur nem is tudta, hogy mit ér a házában. Nem ismeri még a grófnét csak a pénzért volt hozzá nyájas, nem szív szerint. Nem csak neki jól, ha megfizetik és csak azokat szereti, a kik kizsákmányolják

VIDÉK.

Szatmármegye törvényhatósága, mint már írtuk, legutóbbi közgyűlésében elfogadta Karolyi István gr. indítványát a magyar közművelődési célra kivetendő pótló tárgyakban, egyuttal elhatározta, hogy ez ügyben kör-

